

Övergångsbestämmelser med anledning av inrättandet av Inspektionen för vård och omsorg

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2012/13:82 Övergångsbestämmelser med anledning av inrättandet av Inspektionen för vård och omsorg.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Inspektionen för vård och omsorg inrättas den 1 juni 2013. I propositionen föreslås främst ytterligare övergångsbestämmelser till vissa av de lagändringar som redan beslutats med anledning av inrättandet av den nya myndigheten. Även lagförslagen i denna proposition föreslås träda i kraft den 1 juni 2013.

Utskottet ställer sig bakom regeringens lagförslag och föreslår att riksdagen antar dessa.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Övergångsbestämmelser med anledning av inrättandet av Inspektionen för vård och omsorg	5
Propositionen	5
Utskottets ställningstagande	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Övergångsbestämmelser med anledning av inrättandet av Inspektionen för vård och omsorg

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2012:936) om ändring i abortlagen (1974:595),
2. lag om ändring i lagen (2012:940) om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade,
3. lag om ändring i lagen (2012:944) om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
4. lag om ändring i lagen (2012:947) om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.,
5. lag om ändring i lagen (2012:956) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
6. lag om ändring i lagen (2012:957) om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:82 punkterna 1–6.

Stockholm den 23 april 2013

På socialutskottets vägnar

Anders W Jonsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders W Jonsson (C), Saila Quicklund (M), Christer Engelhardt (S), Ann Arleklo (S), Maria Lundqvist-Brömster (FP), Catharina Bråkenhielm (S), Gunnar Sandberg (S), Rickard Nordin (C), Anders Andersson (KD), Per Ramhorn (SD), Eva Olofsson (V), Henrik Ripa (M), Meerl Wasberg (S), Metin Ataseven (M) och Magnus Ehrencrona (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2012/13:82 Övergångsbestämmelser med anledning av inrättandet av Inspektionen för vård och omsorg. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslagen i bilaga 2. En del av lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Inspektionen för vård och omsorg inrättas den 1 juni 2013. I propositionen föreslås främst ytterligare övergångsbestämmelser till vissa av de lagändringar som redan beslutats med anledning av inrättandet av den nya myndigheten. Även lagförslagen i denna proposition föreslås träda i kraft den 1 juni 2013.

Utskottets överväganden

Övergångsbestämmelser med anledning av inrättandet av Inspektionen för vård och omsorg

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

Bakgrund

Den 1 juni 2013 inrättas en ny myndighet, Inspektionen för vård och omsorg. Den nya myndigheten ska överta ansvaret från Socialstyrelsen att bl.a. utöva tillsyn och bedriva tillståndsverksamhet inom hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet, socialtjänst och verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

I proposition 2012/13:20 Inspektionen för vård och omsorg – en ny tillsynsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst föreslogs lagändringar som är nödvändiga för att ovannämnda ansvar ska kunna föras över från Socialstyrelsen till Inspektionen för vård och omsorg. Riksdagen antog förslagen i propositionen (bet. 2012/13:SoU5, rskr. 2012/13:116). Lagändringarna träder i kraft den 1 juni 2013.

I samband med arbetet med proposition 2012/13:20 uppmärksammades ett behov av ytterligare övergångsbestämmelser till vissa av lagförslagen. Dessa bestämmelser bedömdes vara av sådan karaktär att de bör beredas i särskild ordning.

Övergångsbestämmelser till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Den 1 juni 2013 ändras 25 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, på så sätt att sekretess ska gälla hos den nya Inspektionen för vård och omsorg i stället för hos Socialstyrelsen för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden i anmälan i ärende om klagomål mot hälso- och sjukvården eller dess personal enligt 7 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659). På motsvarande sätt ändras 25 kap. 18 § tredje stycket OSL så att den tystnadsplikt som följer av 8 § har företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter när det är fråga om uppgift i anmälan om klagomål till inspektionen.

I en övergångsbestämmelse till ovannämnda ändringar i OSL anges att äldre föreskrifter fortfarande gäller för uppgifter i ärenden där handlingarna omhändertagits för arkivering före ikraftträdandet. Av denna bestämmelse följer bl.a. att inskränkningen i meddelarfriheten enligt 25 kap. 18 §

OSL ska fortsätta gälla i fråga om uppgift i anmälan om klagomål i ärenden som Socialstyrelsen redan har avgjort och arkiverat när lagändringarna träder i kraft den 1 juni 2013.

Enligt regeringen bör det också säkerställas att tystnadsplikten även fortsättningsvis har företräde framför meddelarfriheten för uppgifter i anmälningar om klagomål i ärenden som Socialstyrelsen ännu inte avgjort vid ikraftträdandet och där handlingarna lämnas över till Inspektionen för vård och omsorg. Regeringen föreslår därför en övergångsbestämmelse med den innebörden.

Vissa straffrättsliga övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att vid tillämpningen av straffbestämmelser i vissa lagar där ansvarig myndighet ändras från Socialstyrelsen till Inspektionen för vård och omsorg ska äldre bestämmelser gälla i fråga om gärningar som har begåtts före ikraftträdandet. Ansvaret att besluta om tillstånd och förbud m.m. övergår den 1 juni 2013 från Socialstyrelsen till Inspektionen för vård och omsorg. Den som före dess har begått en gärning som är straffbelagd enligt nu gällande bestämmelser bör kunna fällas till ansvar för detta även efter det att lagändringarna har trätt i kraft. För att säkerställa att de äldre bestämmelserna kan tillämpas trots att ansvarig myndighet ändras föreslår regeringen därför att ytterligare övergångsbestämmelser införs i de lagar om ändring i abortlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, socialtjänstlagen, lagen om biobanker i hälso- och sjukvården m.m. samt patientsäkerhetslagen som träder i kraft den 1 juni 2013.

Regeringen föreslår även en ändring i förtydligande syfte i lagen om ändring i patientsäkerhetslagen.

Regeringen gör bedömningen att det inte behövs några straffrättsliga övergångsbestämmelser i övriga lagar där ansvarig myndighet ändras.

Utskottets ställningstagande

Inspektionen för vård och omsorg inrättas den 1 juni 2013. I propositionen föreslås ytterligare övergångsbestämmelser till vissa av de lagändringar som redan beslutats med anledning av inrättandet av den nya myndigheten.

Utskottet ställer sig bakom regeringens lagförslag och föreslår att riksdagen antar dessa.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:82 Övergångsbestämmelser med anledning av inrättandet av Inspektionen för vård och omsorg:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:936) om ändring i abortlagen (1974:595).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:940) om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:944) om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:947) om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:956) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2012:957) om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:936) om ändring i abortlagen (1974:595)

Härigenom föreskrivs att det i övergångsbestämmelserna till lagen (2012:936) om ändring i abortlagen (1974:595) ska införas en ny punkt, 3, av följande lydelse.

3. För gärningar som avses i 10 § och som har begåtts före ikraftträdandet gäller 5 § i sin äldre lydelse.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:940) om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Härigenom föreskrivs att det i övergångsbestämmelserna till lagen (2012:940) om ändring i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade ska införas en ny punkt, 3, av följande lydelse.

3. För gärningar som avses i 28 § och som har begåtts före ikraftträdandet gäller 23 § i sin äldre lydelse.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:944) om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs att det i övergångsbestämmelserna till lagen (2012:944) om ändring i socialtjänstlagen (2001:453) ska införas en ny punkt, 3, av följande lydelse.

3. För gärningar som avses i 16 kap. 6 § första stycket 3 och 4 och som har begåtts före ikraftträdandet gäller 7 kap. 1 § och 13 kap. 9 och 10 §§ i sin äldre lydelse.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:947) om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m.

Härigenom föreskrivs att det i övergångsbestämmelserna till lagen (2012:947) om ändring i lagen (2002:297) om biobanker i hälso- och sjukvården m.m. ska införas en ny punkt, 3, av följande lydelse.

3. För gärningar som avses i 6 kap. 1 § första stycket c och h och som har begåtts före ikraftträdandet gäller 2 kap. 5 § och 4 kap. 7 § i sin äldre lydelse.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:956) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i övergångsbestämmelserna till lagen (2012:956) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas en ny punkt, 3, av följande lydelse.

3. Den inskränkning i rätten att meddela och offentliggöra uppgifter enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen som följer av 25 kap. 18 § tredje stycket i sin äldre lydelse gäller fortfarande när det är fråga om uppgift i sådan anmälan till Socialstyrelsen som lämnats över till Inspektionen för vård och omsorg.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (2012:957) om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659)

Härigenom föreskrivs i fråga om patientsäkerhetslagen (2010:659) dels att 10 kap. 1 § lagen i stället för dess lydelse enligt lagen (2012:957) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse, dels att det i övergångsbestämmelserna till lagen (2012:957) om ändring i nämnda lag ska införas en ny punkt, 3, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

1 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet påbörjar *en verksamhet som omfattas av Inspektionen för vård och omsorgs tillsyn* eller flyttar eller väsentligt ändrar en *sådan* verksamhet utan att ha gjort föreskriven anmälan enligt 2 kap. 1 eller 2 § döms till böter.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet påbörjar, flyttar eller väsentligt ändrar en verksamhet *som omfattas av tillsyn enligt denna lag* utan att ha gjort föreskriven anmälan enligt 2 kap. 1 eller 2 § döms till böter.

3. För gärningar som avses i 10 kap. 1 och 2 §§ och som har begåtts före ikraftträdandet gäller 2 kap. 1 och 2 §§ och 7 kap. 26–28 §§ i sin äldre lydelse.